

DE LANDBOUWER

Maandblad voor Buitenlieden

ABONNEMENTSPRIJS:

Voor zes maanden: 35 Centiemen

REDACTIE EN ADMINISTRATIE

GARENPLAATS, GENT.

Ongeteekende brieven worden niet opgenomen

AANKONDIGINGEN:

Prijs volgens Tarief, voorop betaalbaar

Het Socialisme en de landbouwkwestie

Het wereldsch socialistisch Congres dat van den 26 juli tot den 1 augusti te Londen werd gehouden, hield zich ook bezig met de landbouwkwestie en stemde daarover het volgende besluit:

« De steeds stijgende kwalen, veroorzaakt door den groot eigendom, zullen eerst verdwijnen in eene maatschappij waar de grond zoowel als de overige voortbrengstmiddelen, aan de gemeenschap behooren, die alles zal uitbaten ten algemeene nutte, gebruik makende van alle verbeterde stelsels.

« Het verschil in voorwaarden en toestanden, zoowel als de verdeling in verschillende klassen der landbouwbevolking in de verschillende landen, stellen al te veel moeilijkheden daar om een algemeen programma, eene gelijke werking te kunnen vaststellen voor de verschillende landen.

« Echter heeft elke arbeiderspartij voor elk land op dit gebied een taak te vervullen, die allen gemeen hebben: *de organisatie der landbouwbevolking tegen hare uitbuiters.*

« Bijgevolg,

« Het congres laat de partijen der verschillende landen volkomen vrij in het zoeken der beste middelen om deze organisatie te bewerken, al naar gelang der bestaande toestanden.

« Het congres verzoekt de bestaande commissiën onderhandelingen aan te knopen met elkander, ten einde alle documenten, inlichtingen, statistieken, enz., betreffende den landbouw openbaar te maken. »

Dit besluit is wijs en voorzichtig. Over 't algemeen mag men zeggen, dat de landbouw overal lijdt, maar de klachten zijn niettemin van verschillende aard en niet altijd overal even groot.

Daarin spelen de hoedanigheid van den grond, de wetten van het land, de graad van onderwijs en andere dingen meer, eene rol, even als de grieven van den landbouwwerkman, den pachter en den klein-eigenaar niet volkomen dezelfde zijn.

Slechts iets is waar voor allen, namelijk dat het groot bezit, de kleinen verplettert en klein-eigenaars, pachters en boerenwerklieden allen daar onder te lijden hebben.

Daarom heeft het Congres den groot eigendom als den vijand aangeduid en zijne onteigening als wettig geproclameerd.

Komt de groote grondeigendom, in handen der natie, dan is er een uitgestrekt veld open, waarop duizende en duizende buitenlieden voorzien van goede vette en zaden, van landbouwwerktuigen en onderwijs, al werkende een gelukkig bestaan kunnen vinden.

De pachter en de grondeigenaar

verdwijnen om medeeigenaars te worden in het algemeen grondbezit.

De klein-eigenaar wordt niets afgenomen, niet onteigend, de socialistische Staat helpt hem desnoods in zijnen lastigen strijd.

Maar negen kansen op tien zal de klein-eigenaar verkiezen zijn lapje grond te versmelten met deze der gemeenschap, om te genieten van de winst, de voordeelen, den welstand, die moet voortspuiten uit deze samenwerking van allen, voor een en hetzelfde doel, met die schoone socialistische spreuk voor oogen: « Een voor allen, allen voor een. »

Een aanstaande Kiezing

In de maand december aanstaande, worden de werklieden van stad en den buiten van het arrondissement Gent, opgeroepen om hunne vertegenwoordigers te kiezen voor den Werkrechtvaardersraad.

Van 1890 tot 1893 zetelden niets dan socialist in den Raad; in 1893 moest de helft van den Raad vernieuwd worden en de socialist verloren den strijd tegen de anti-socialisten dank zij duizende

Valsehe Stemmen

Sedert 1893 is de Werkrechtvaardersraad dus samengesteld uit den helft anti-socialisten en den helft socialist.

Deze laatste komen nu in herstemming.

Wat is de Werkrechtvaardersraad?

Om eene verstandige beredeneerde stemming uit te brengen is het noodig dat elke werkmans goed wete wat de Werkrechtvaardersraad is.

De Werkrechtvaardersraad is een soort van tribunaal, dat elk geschil tusschen baas en gast vereffent of vonnist, voor zoover deze geschillen loopen over het werk, loon, wegzending of doorgaan, afhoudingen, enz.

De werkmans of baas die eene klacht heeft in te dienen doet deze aan den greffier of schrijver van den raad.

De zaak wordt dan eerst opgeroepen voor het verzoeningsbureau, bestaande uit eenen baas, eenen werkmans en den greffier.

Daar tracht men de twee partijen door wederzijdsche toegevingen — die meestal nadeelig zijn aan den werkmans — te doen overeenkomen. Gelukt dit, dan is het geschil geëindigd, gelukt het niet dan moet het voor den algemeenen raad worden gebracht.

Daar worden in aanwezigheid der werklieden werklieden en bazen, de beide partijen nogmaals gehoord door ondervragingen van den voorzitter.

De andere rechtvaarders mogen ook vragen stellen, maar alleenlijk door de tusschenkomst van den voorzitter.

Eens de zaak gehoord, gaat de raad in de kamer van beraadslaging, waar een vonnis uitgebracht wordt, dat per deurwaarder kan worden uitgevoerd.

Ziedaar wat de Raad is, maar nog niet wat hij zou moeten zijn.

Deze korte uiteenzetting dient dan ook alleen om aan iedereen zijn karakter, zijne roeping goed te doen kennen.

Dit is voldoende om te bewijzen hoeveel belang de werklieden er bij hebben dat hunne gekozenen mannen zijn met haar op de tanden, die desnoods de bazen het hoofd durven bieden en wier daden en stemmingen onder het toezicht staan eener partij als de socialistische, die hare gekozenen aanziet als hare afgevaardigden en niet als hare meesters.

Wat de Socialisten vragen

VOOR DEN

WERKRECHTERSRAAD

Kosteloosheid der rechtspleging

De Raad zou geheel en al kosteloos voor de werklieden moeten zijn. De werkmans van Gent, die zijn patroon voor den Raad wil brengen in algemeene zitting, moet beginnen met fr. 2,35 te storten.

De werklieden van Ledeberg, Gentbrugge en van andere gemeenten die direkt aan de stad palen, moeten fr. 4,35 betalen.

Werklieden van andere plaatsen van het arrondissement, moeten 2 fr. per 5000 meters of een uur gaans betalen, wanneer de woonst van den deurwaarder des Raads meer dan een uur verwijderd is van het huis des patroons, die door deze werklieden voor den Raad wordt gebracht.

Alzoo zijn er werklieden van den buiten die, als zij hun patroon voor den Raad willen brengen, eerst 9 tot 10 fr. moeten betalen om den Raad in algemeene vergadering te kunnen doen bijeenroepen, zonder dan nog hunne reis- en verblijfskosten te rekenen.

Zij moeten dan nog eerst naar Gent om hunne klacht in te dienen; eene tweede maal om voor 't verzoeningsbureau te verschijnen met hun patroon en, komen zij daar niet overeen, eene derde maal om de zaak voor den algemeenen Raad te brengen.

Zij kunnen wel een *Pro-Deo* bekomen, maar elkeen weet welke moeilijkheden, en voornamelijk op den buiten, daaraan verbonden zijn.

De socialist vragen daarom de kosteloosheid van den Raad, zonder

Pro-Deo of achternaageloop hoege naamd.

Zij vragen dat bij veroordeeling van den patroon, deze ook verplicht worde de reis- en verblijfskosten van den werkmans te betalen die hem betrok, gerekend naar een tarief door den Raad op te maken.

Zij vragen nog:

Werkrechtvaardersraden voor de landbouwers

Die zouden in de hoofdplaats van elk kanton zetelen en deze Raden zouden bestaan: de helft uit pachters, rechtvaarders en de andere helft uit landbouwwerklieden-rechtvaarders.

De pachters en bazen zouden voor hunne rechtvaarders, de hoeveknachten en andere arbeiders van den buiten, voor de hunne kiezen.

Dan zouden er werkrechtvaardersraden bestaan, waarvan de rechtvaarders den boerenstiel kennen, die met vrucht over de geschillen kunnen vonnissen.

De socialist alleen vragen deze hervormingen voor den werkmans van den buiten, omdat maar zij alleen hem in den grond genegen zijn.

Schandelijk bazenvoorrecht

Zoolang de socialist in den Raad zetelen, hebben zij krachtig en luid, met gevaar uit den Raad geworpen te worden — omdat de wet die protestatiën verbiedt — geprotesteerd tegen, de dubbele stem van den voorzitter des Raads.

De voorzitter des Raads is altijd een patroon. Telkens eene zaak moet beslist worden, mogen er maar zooveel werklieden-rechtvaarders als bazen-rechtvaarders zijn. Komt er eene zaak voor den Raad, en al de bazen stemmen voor den patroon en al de werklieden voor den werkmans, dan is de werkmans verloren, want de voorzitter geeft met zijne twee stemmen de meerderheid aan de stemmen der bazen, dus gelijk aan den patroon en ongelijk aan den werkmans.

Dit voorrecht is schandelijk en bezaten de burgers een beetje eergevoel, zij zouden geen voorrecht willen voor hunne klasse, die door haren rijkdom al zooveel machtiger is als de arme werkmans, die er het slachtoffer door wordt.

Maar ja wel, rechtvaardigheidsgevoel! Die heeren houden aan hun voorrecht gelijk de vrek aan zijn geld!

De socialist geven echter den moed niet op. Zij zullen zoo dikwijls; zoo luid en zoo krachtig tegen dit schandelijk voorrecht protesteeren, dat zij het eindelijk zullen vernietigen gelijk zij, door hunne manhaftige en onophoudende propaganda, het schreeuwend voorrecht van den eijns hebben doen verdwijnen.

De socialist vragen:

Afschaffing der dubbele stem van den voorzitter en wanneer de Raad in eene zaak de helft JA en de helft